

ใบความรู้
เรื่อง ลักษณะคำไทยแท้
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลักษณะคำไทยแท้

คำไทยแท้เป็นคำที่มีใช้ดั้งเดิมอยู่ในภาษาไทย คำไทยแท้มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองที่ไม่เหมือนใคร และมีหลักในการสังเกตที่ทำให้เราสามารถแยกแยะ วิเคราะห์ได้ว่าคำไทยแท้มีลักษณะอย่างไร มีหลักการสังเกตดังนี้

๑. คำไทยแท้เป็นคำพยางค์เดียว ไม่มีเสียงควบกล้ำ มีใช้อยู่ครบทั้ง ๗ ชนิด ตัวอย่างเช่น

นาม	เช่น	พ่อ แม่ ดิน น้ำ บ้าน ช้าง เป็นต้น
สรรพนาม	เช่น	ท่าน เธอ เขา เจ้า มัน เป็นต้น
กริยา	เช่น	เล่น นอน ไป เทียว ดู เป็นต้น
วิเศษณ์	เช่น	สวย ดี โง่ ขาว ใหญ่ เข้า เป็นต้น
บุพบท	เช่น	ใต้ ของ แก่ ชิด ข้าง เป็นต้น
สันธาน	เช่น	ก็ แม้ จึง หรือ แต่ เพราะ เป็นต้น
อุทาน	เช่น	ว้าย! อู๊ย! เอ๊ะ! ว้า! โอ๊ย! เป็นต้น

๒. คำไทยแท้ที่เกิดจากการกร่อนเสียง แทรกเสียง และการเติมพยางค์หน้าคำมูล ตัวอย่างเช่น

ก. การกร่อนเสียง เช่น

หมากพร้าว	กร่อนเป็น	มะพร้าว
ดาววัน	กร่อนเสียง	ตะวัน
สายตื้อ	กร่อนเสียง	สะดือ

ข. การแทรกเสียง คือการแทรกเสียง อะ เข้าตรงกลางคำ เช่น

นกจิบ	เป็น	นกกระจิบ
ลูกท้อน	เป็น	ลูกกระท้อน
ลูกคุม	เป็น	ลูกกระคุม
ผักถิน	เป็น	ผักกระถิน

ค. การเติมพยางค์หน้าคำมูล คือการเติมเสียงอะหน้าคำมูล มักจะเป็นคำที่ขึ้นต้นด้วย กะ กระ

ประ ปะ เช่น

โตกตาก	เป็น	กะโตกกะตาก
โตกเดก	เป็น	กระโตกกระเดก
ทำ	เป็น	กระทำ
หนึ่ง	เป็น	ประหนึ่ง

๓. คำไทยแท้ส่วนใหญ่ตัวสะกดต้องตรงตามมาตรา เช่น

๑) แม่กก มาตราแม่กก ใช้ “ก” เป็นตัวสะกด

เช่น รัก ฉาก จิก ปีก จุก ลูก โบก ตัก เด็ก เปียก ฯลฯ

๒) แม่กด มาตราแม่กด ใช้ “ด” เป็นตัวสะกด

เช่น คด จุด เซ็ด แปด อวด เปียด ปุด เลือด กวด รัต ฯลฯ

๓) แม่กบ มาตราแม่กบ ใช้ “บ” เป็นตัวสะกด

เช่น จับ ชอบ ชูบ ดาบ เล็บ โอบ เสียบ เกือบ ลบ สิบ ฯลฯ

๔) แม่กง มาตราแม่กง ใช้ “ง” เป็นตัวสะกด

เช่น ชั่ง วาง ป้าง ซึ่ง งง โยง เล็ง กรง ถุง ดอง ฯลฯ

๕) แม่กน มาตราแม่กน ใช้ “น” เป็นตัวสะกด

เช่น คั้น ขึ้น หนุน แบน ล้วน จาน เส้น โล้น กิน ฯลฯ

๖) แม่กม มาตราแม่กม ใช้ “ม” เป็นตัวสะกด

เช่น จาม อิม ซ้อม เต็ม ท่วม ตุ่น เสียม แก้ม สาม ล้ม ฯลฯ

๗) แม่เกย มาตราแม่เกย ใช้ “ย” เป็นตัวสะกด

เช่น ชาย ขาย เคย โภย ค้อย เย้ย รวย เมื่อย สาย ตาย ฯลฯ

๘) แม่เกอว มาตราแม่เกอว ใช้ “ว” เป็นตัวสะกด

เช่น ข้าว คิว เหว แก้ว เลี้ยว เปลว เร็ว หนาว นัว สาว ฯลฯ

๔. คำไทยแท้ไม่มีตัวการันต์ ฉะนั้นคำเหล่านี้ไม่ใช่คำไทยแท้

เช่น สิทธิ์ องค์ นัยน์ นารายณ์ เป็นต้น

ยกเว้น ๔ คำนี้ (แม้มีตัวการันต์ก็เป็นไทยแท้) ผีว บ่าห์ เยียร์ อ่าว

๕. คำไทยแท้สร้างคำโดยใช้วรรณยุกต์ เพื่อทำให้เกิดความหมายแตกต่างกัน เช่น

เขียว เขี้ยว เขี้ยว

ผา ผ่า ผ่า

นา นำ นำ

๖. คำไทยแท้ไม่นิยมใช้พยัญชนะบางตัวที่เขียนยาก คำไทยแท้ไม่นิยมใช้พยัญชนะบางตัว เช่น

ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ฒ ฌ ฌ ษ ฬ และสระ ฤ ฦ ยกเว้นคำไทยแท้บางคำ ดังนี้เขียน ฆ่า ฮ่อง ระฆัง หลิง ศึก ใหญ่ ณ ฐ เรอ ศอก อ้าเออ

๗. คำไทยแท้ไม่ใช่รูป “อัย” มักใช้ “ไ” กับ “ไ” มากกว่า ฉะนั้น คำว่า ตรีัย ้วย นัย ภัย จึงไม่ใช่คำไทยแท้

๘. คำไทยแท้มีลักษณะนามใช้ ลักษณะนามเป็นนามที่บอกลักษณะของนามที่อยู่ข้างหน้า ซึ่งในภาษาไทยจะใช้คำเหล่านี้แตกต่างจากภาษาอื่นชัดเจน เช่น

หนังสือ ๒ เล่ม

พระภิกษุ ๕ รูป

พลุ ๓ จีบ

ดอกไม้ ๓ ดอก

แหวน ๑ วง

ดินสอ ๒ แท่ง

ฟุตบอล ๓ ลูก

ขนมจีบ ๕ จีบ